

РІВЕНЬ ЗАСЕЛЕННЯ СЛИЗОВИХ ОБОЛОНОК УМОВНО-ПАТОГЕННИМИ МІКРООРГАНІЗМАМИ

Турок М.Р., Зеленчук Н.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. А. Волошина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна

Незважаючи на досить високий рівень вивчення стафілокової інфекції, до цього часу відсутня єдина думка про частоту їх виникнення, а також не визначені підстави, по яких людину можна рахувати носієм. За останні роки з'явилося багато тлумачень поняття терміну носійство. Деякі автори стверджують, що носійство – це прихована, млява хронічна інфекція, яка викликає як інтоксикацію організму, так і вплив на імунологічний статус. Вважають, що носії, особливо медперсонал, є джерелом інфікування, а також осередком збереження патогенних стафілококів, які в більшості випадків не чутливі до значної кількості антибіотичних препаратів. Тому, нам здалося доцільним вивчати рівень носійства стафілококів серед медперсоналу, а також з'ясувати асоціативні зв'язки між різними представниками нормофлори слизових оболонок верхніх дихальних шляхів.

На носійство умовно-патогенних мікроорганізмів нами було обстежено 28 медпрацівників, від яких ізольовано стафілококи – у 16 медпрацівників (57,4%). Поряд із стафілококами були виділені наступні мікроорганізми: *Klebsiella* – у 10 (36,7%), *Candida* – у 7 (25%), *Pseudomonas* – у 5 (17,9%), *Streptococcus* – у 3 (10,7%) від загальної кількості обстежених медпрацівників. У двох випадках (7,2%) були виявлені всі перераховані мікроорганізми. Згідно даних, з слизової оболонки ротоглотки медперсоналу були виділено 49 штамів. Серед них 27 культур коагулазопозитивні – *S. aureus*, який становить 54,2% від загальної кількості виділених штамів і 22 штами коагулазонегативних, що становить 45,8%.

Припускають, що стафілоцини виказують свої антагоністичні властивості по відношенню до представників інших видів, а для продуцентів «характерний» імунітет до гомологічних форм біологічно активних речовин. Враховуючи те, що стафілококи досить часто виділялися нами в асоціації з *Pseudomonas*, нам здалося важливим перевірити їх асоціативні зв'язки. Проведений перехресний дослід дозволив встановити лізуючу дію стафілоцинів лише на один штамп та зона затримки росту $d=1,5\text{см}$. Можливо, між *Staphylococcus* і *Pseudomonas* відбувається конкуренція за поживні речовини та локалізацію на клітинах слизової оболонки верхніх дихальних шляхів. З'ясування рівня контамінації (забруднення) слизових оболонок верхніх дихальних шляхів медперсоналу буде сприяти попередженню спалахів внутрішньо-лікарняних хвороб, а також усунення носійства та розповсюдження хвороботворних мікроорганізмів.